

IMPRESIE PRÍRODY

Jeho veličenstvu fyzikálnej veličine času podlieha nekonečný priestor vesmíru, v útrobach ktorého existuje naša galaxia Mliečna dráha, slnečná sústava, planéta Zem. Táto zázračne oživená planéta je fascinujúca ohromujúcou rozmanitosťou života a jeho podmanivými metamorfózami, podmienenými práve pôsobením času. Obzvlášť premenlivosť prírody severného mierneho pásma, sprevádzaná špecifickými javmi a zákonitosťami, odohrávajúcimi sa v jej zátišiach v časovom intervale dňa a roka, je obdivuhodná. Správanie našej modrej planéty ako vesmírneho telesa v časovom horizonte dňa a roka podmieňuje okúzľujúcu premenu v jej ekosystémoch, ktorá mi doslova vyráža dych.

Zjari, keď na kopnejúcich miestach v lese začínajú ožívať mikroorganizmy v pôde a mŕtvom dreve, vlhký vzduch z topiacich sa vankúšikov kryštálového snehu je na maximum nasiaknutý ich dychom. Zbožňujem podvečerné prechádzky lesnými zátišiami v tomto období práve pre túto jedinečnú atmosféru vlhkého povetria, presýteného molekulami plynov, vydychovaných pôdnou biotou, ako aj fytóncidov, emitovaných prebudenými stromami, ktoré začínajú v tomto čase zhlboka dýchať. Pod klenbou stromov, z vrcholcov ktorých spievajú svoje árie lásky hlucháne, drozdy, červienky a vrchárky, cítim, ako všetky bunky môjho po dlhotrvajúcej zime vyslabnutého tela naplno vstrebávajú túto úžasnú silu nanovo ožívajúceho života...

Pri prechádzke naboso vlhkým machovým kobercom, rozprestretým pod klenbou dvestoročných smrekov, počas horúceho letného dňa cítim blahodarné liečivé účinky tejto priam nadprirodzenej terapie na moje unavené nohy. No a spánok na sýtozelenom machovom vankúši v tóni smrekovej chvojiny môžem vari prirovnať priam k nebeskej slasti... V lete, keď príroda požehnáva rastliny a stromy plodmi a zvieratá novým potomstvom, pociťujem neobyčajnú bázeň pred takýmito priam zázračnými javmi, ktoré zabezpečujú kontinuitu života na Zemi... Jahody, maliny, černice, oriešky a ostatné plody prírody prijímam ako najväčšie dary dobrotivého Stvoriteľa, za ktoré sa mu nedokážem odvdáčiť ani tými najdobrotivejšími skutkami...

Podjeseň po výdatnom kropení dažďom je vzduch v interiéri lesa nasiaknutý prenikavou vôňou z rozrastajúceho sa podhubia početnej rodiny húb. Chutné rýdziky, buclaté hríby, žltkasté kariatka dráždia čuchové orgány a následne aj chuťové poháriky všetkých živých stvorení... V jeseni, keď sa ratolesti prírody ukladajú po splnení si najzákladnejšej

úlohy zachovania pochodne života na odpočinok, obdivujem v lesoch pestrú paletu farieb. Tak rád sa vtedy túlam lesnými chodničkami, vystlatými čerstvo opadaným lístím, ktoré príjemne šušťí pod nohami. Odpočinok či spánok v mäkuškom šušťivom lístí v jesennom období pod skalným previsom máva pre mňa priam nadprirodzený liečivý účinok.

Neopakovateľne čarovná atmosféra vládne v zátišiach prírody aj v zime. Keď sa pozerám na do bielulinkých kabátov zo sypkého snehu zaodeté stromy, kryštálikmi ľadu vyzdobené pavučinové čipky na krikoch, či ľadovými cencúľmi okrášlené skalné police, pripadáam si, akoby som vstúpil do štvrtej, poslednej siene nebeského raja pozemskej prírody, ktorým som putoval počas štyroch ročných období...

Brodenie v hlbokom snehu je namáhavé, sprevádzané fyzickou únavou, kropajami potu, stekajúcimi po tvári a chrbte. Liečivé účinky prechádzky zimnou sieňou prírody pociťujem na každom kroku. Oči lieči priam rozprávková výzdoba prírodných zátiší, uši zasa pociťujú slasť z vnemu takmer absolútneho ticha, ktoré tu vtedy kraľuje. Atmosféru priam hrobového ticha občas rozčerí hvízdaním na cencúľoch porozvešľavaných na skalných rímsach len zimná meluzína. Melódia, ktorú vietor vylúdi na svojskom hudobnom nástroji – organe z ľadových ciagľov – lahodí veru môjmu sluchu. Liečivý účinok zimnej pochôdzky prírodnými zákutiami je všestranný, blahodarne pôsobí tak na fyzický, ako aj na duševný rozmer môjho tela. Cítim, ako v molekulách potu odchádzajú z mojej telesnej i duševnej schránky škodlivé látky...

Príroda v pomeroch strednej Európy je v každom ročnom období krásna - prenádherná, rozmanitá, bohatá, že to nedokáže opísať ani najchýrnejší básnik a namaľovať najzručnejší maliar. V každom dennom i ročnom období počas dlhodobého evolučného vývoja neustále čaruje. A čarovať bude, ak planétu Zem nepostihne nejaká vesmírna alebo pozemská katastrofa.

Na úsvite tretieho milénia žije človek neobyčajne uponáhľaný život, v ktorom nemá čas zastaviť sa čo i len na krátku chvíľku pri rannej ceste do práce v mestskom parku alebo v háji za dedinou a pozorne sa okolo seba porozhliadnuť. Prechádzky prírodnými zátišiami považujeme za stratu času, a tak vôbec nevnímame spev vtákov, farebnosť a vôňu kvetov, či úchvatnú scenériu okolitého prostredia, kadiaľ denno-denne prechádzame autom, bicyklom alebo aj pešo. V lesných, lúčnych či skalných zátišiach všadeprítomnú krásu prírodnín a úkazov už nedokážeme vôbec vnímať. Naše vnútro a zmysly akoby sa rozladili a nedokážu už prijímať vnemy, ktoré prichádzajú z prírodných zátiší. Starosťami o živobytie sme zavalení až tak, že už nedokážeme postrehnúť ani len zmenu ročných období. Je nám jedno, či

v zátišiach prírody panuje jar, leto, jeseň a či zima. Jednoducho už nevnímame a ani nás to už nezaujíma, či pri plnení si pracovných povinností a zabezpečovaní živobytia voňajú v zátišiach prírody snežienky, konvalinky alebo dozrievajúce maliny... Okolo blikotajúcich cencúľov porozvešľavovaných po skalných rímsach v podobe priam rozprávkovokrásnych ľadových záclon, ktoré nám pri pohľade na ne doslova kolú oči, prejdeme bez povšimnutia. Rovnako tak je nám ľahostajné, či vonku vyspevujú počas jari operence alebo tam počas jesene panuje clivota taká charakteristická pre dušičkové obdobie. Jednotlivé ročné obdobia akoby sa nám zlievali do jedného časového úseku, pretože nápadné javy, ktoré sú pre to-ktoré ročné obdobie charakteristické, nedokážeme pri priam astronomickej rýchlosti prežívania života už vôbec vnímať. Vyzerá to, ako by sme stratili celkom schopnosť vnímať krásu prírody všetkými zmyslami. Nepočujeme lahodnú jarnú vtáčiu symfóniu, nevidíme prekrásne tvarovaný a vyfarbený kvietok ľalie, necítíme omamujúcu vôňu voňavkovej princeznej konvalinky, necítíme lahodnú chuť lesnej maliny rozplývajúcej sa na jazyku, nevnímame mäkkosť machového vankúša...

Keď pred vstupnou bránou do prírody necháme naše každodenné trápenia a vojdeme do jej zákutí s čistým vnútrom, prihovori sa nám svojimi jedinečnými impresiami, ktoré nemôžeme prepočítať či prehliadnuť. Niekoľko takýchto impresií ponúkam na tejto stránke, ktorou chcem čitateľa navnadiť na vychádzky do jej prelestných zátiší, kde môže takúto priam dych vyrážajúcu krásu uvidieť naživo.

Ak sa mi podarí niektorou impresiou zasiahnuť srdiečko čo i len jedného návštevníka tejto stránky a prebudiť v ňom lásku k prírode, ktorá tam spala v stave dormancie, alebo aspoň trošička naladiť jeho zmysly na vnímanie prírodných krás, potom sa mi splní skromný cieľ, ktorý som si vytýčil pri jej zostavovaní. Momentkami z prírody túžim pohľadiť dušu človeka, ktorý zavíta či už zámerne alebo náhodne na túto stránku, a rozochvieť ju do amplitúdy zvláštneho povznášajúceho pocitu, pri ktorom sa ocitne akoby v rozprávkovom časopriestore.